

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XXIX. Utrùm Deus præparaverit media necessaria ad salutem
infallibiliter co[n]sequendam ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

ideo in ea non debet admitti illa prioritas electionis, licet admittatur in Christo, quatenus nobis meruit ipsam electionem, & erga illum datur ea dependentia. Accedit, quod illa prioritas non est tantæ excellentiæ, ut necessariò debeat admitti in Virgine, cum etiam in Christo non admittatur respectu Angelorum, prout supra diximus; & si in eo admittitur respectu hominum, non ideo est, quia magnam continet excellentiam, sed quia ibi datur supra dicta dependentia. Ad illud, quod de Beatissimâ Virgine canit Ecclesia dicimus, intelligendum esse de præelectione ad singulares excellentias, ad quas Deus præ aliis elegit Virginem Sanctissimam.

624. Argues 5. Homines fuerunt electi ex meritis Christi absolute futuris, & in particulari clarè, ac distinctè prævisis, sed talia merita ut sic supponunt existentiam Christi, & hæc existentiam Virginis, quæ est ejus Mater; ergo etiam electio hominû supponit electionem Virginis, cum Virgo non fuerit electa ad esse sine electione ad gloriam. Respondeo primò argumentum, si valet, etiam probare, Virginem non fuisse electam ex meritis Christi; siquidem hæc supponunt existentiam Christi, & existentia Christi supponit existentiam, consequenterque electionem Virginis; sed hoc non probat, ut ipsi Adversarii non admittunt; ergo neque illud, quod intendit.

625. Respondeo secundò, homines fuisse electos ex meritis Christi prævisis quoad substantiam, non tamen quoad omnes circumstantias in particulari, per quas postea in effectu consecuti sunt gloriam: merita autem Christi quoad substantiam supponunt etiam existentiam Christi quoad substantiam tantum, & non quoad omnes ejus circumstantias in particulari, quarum una est existentia Virginis ut Matris.

626. Instabis: Christus Dominus fuit prædestinatus ad esse, ut Filius Virginis, & ut talis nobis meruit electionem ad gloriam; sed non potuit intelligi Filius Virginis, quin simul intelligeretur existens Virgo Mater; siquidem relatio Filii, & Matris sunt simul naturâ, & supponunt extrema existentia; ergo &c. Respondeo negando majorem; nam Christus fuit primò prædestinatus ad esse ut hic homo tantum, & nos fuimus electi etiam primò ex meritis ipsius Christi, ut erat hic homo, qui prout sic non supponit Virginem Matrem, sed solum supponitur productus per primam actionem independentem à Matre, licet postea fit decretus, & intelligatur productus per aliam actionem dependentem à Matre, ut ejus Filius, prout alibi diximus, & suo loco dicemus.

627. Argues 6. Virgo Sanctissima prius fuit electa ad gloriam, quàm ad Maternitatem; sed prius fuit electa ad Maternitatem, quàm alii ad gloriam; ergo à fortiori prius fuit electa ad gloriam, quàm alii ad gloriam fuerint prædestinati. Respondeo negando minorem; nam si alii fuissent ad gloriam electi post electionem Virginis ad Maternitatem, essent etiam ad illam electi ex meritis Christi ut Filii Virginis, contra id, quod modò diximus. Unde post electionem Christi Domini ad gloriam ut caput, omnes alii fuerunt simul cum Virgine Sanctissima electi ex meritis ipsius Christi ad gloriam in effectu consequendam per propria merita, quæ cum in Virgine Sanctissima jam essent merita Matris, ideo illam ad longè excellentiorem gloriam supponerent electam, & post talem electionem simul cum aliorum electione factam, statim fuit Virgo Sanctissima electa ad dignitatem Matris

habendam etiam per sua merita jam tunc conditionate prævisa, ut patet ex illo Ecclesiæ: *Ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur*, &c. sicque Virgo Sanctissima non fuit prius aliis electa ad gloriam.

Instabis: Finis semper intenditur prius, & postea eliguntur media: sed finis omnium perfectio, & gratiarum Virginis fuit Maternitas; siquidem propter illam sunt ei collatæ omnes aliæ excellentiæ, & illa ad hunc gratiæ, & gloriæ cumulum eversa est, non ut femina tantum, sed jam ut Mater; ergo prius electa fuit ad Maternitatem. Respondeo ad minorem, Maternitatem esse tantum finem medium, finis enim ultimus fuit gloria, ad quam fuit electa. Undè argumentum solum probat, fuisse prius electam ad dignitatem Matris, quàm ad gratiam, & alia dona, quæ sunt media ad illam assequendam; non tamen fuisse prius electam ad ipsam Maternitatem, quàm ad gloriam; hæc enim, cum sit finis ultimus, prius fuit intenta; neque Virgo ad illam fuit electa propter Maternitatem, sed propter gloriam Dei.

SECTIO XXIX.

Virum Deus preparaverit media necessaria ad salutem infallibiliter consequendam?

628. DVERTES media ad salutem consequendam alia esse communia, & alia particularia: Communia sunt, quæ toti communitati præparantur, ut sunt respectu Angelorum omnes gratiæ, & auxilia eis data; & respectu hominum sunt Baptismus, & alia Sacramenta, prædicatio Evangelii cum præparatione auxilii interni necessarij ad fidem obtinendam; inter quæ numerari potest gratia originalis data toti communitati in primo parente ante lapsum. Particularia sunt, quæ cuilibet in particulari, & non omnibus æqualiter præparantur, & hæc sunt in duplici genere: Primi generis sunt, quæ fiunt à solo Deo sine cooperatione liberi arbitrii; qualia sunt prima vocatio, sanctificatio in utero matris, auxilia prævenientia, quæ Deus hominibus confert absque ullo eorum merito, ac dispositione, & similia, ad quod genus pertinet etiam effectus quidam singularis Providentiæ Dei, quam Deus singulariter exercet circa electos, ut auferre occasiones peccandi, & offerre occasiones mendi. Secundi generis sunt, quæ fiunt à Deo, dependentem tamen à libera cooperatione voluntatis, qualia sunt omnes actus humani supernaturales, ad quos spectant omnes effectus, qui ab illis dependent, ut est remissio peccati in adulto, &c. Deindè inter hæc sunt alia, quæ non supponunt peccatum necessariò, ut sunt actus Fidei, Spei, Charitatis, &c. & alia, quæ illud necessariò supponunt, aut proprium, ut poenitentia, aut alienum, ut martyrium. Hoc posito.

629. Difficultas 1. Utrum omnia hæc media sint electis præparata? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. à n. 1. & alii. Probatur, quia Angelis, & hominibus electis fuerunt hujusmodi media præparata; siquidem Angeli secundum probabilem sententiam per gratias, & auxilia eis in instanti suæ creationis data, ita fuerunt præventi, ut pro eo non peccarent, imò ita fuerunt excitati, ut infallibiliter converterentur ad Deum, disponendo se

ad gratiam sanctificantem, & merendo primam gloriam; quod autem hominibus sint preparata alia media docet fides, & ex dicendis constabit; ergo &c. Quomodo autem Deus potuerit preparare ex se saltem illa media, quæ pendent à libero arbitrio sine ejus laesione? Infra dicemus.

631. Difficultas 2. Utrum inter electiones mediorum detur aliquis ordo prioritatis? Affirmativè. Ita D. Aug. lib. de bono persever. cap. 14. & cum eo P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. n. 7. Probatur primò, quia idè inter intentionem finis, & electionem mediorum datur ordo prioritatis, & posterioritatis, quia datur dependentia mediorum à fine in ordine ad tales actus voluntatis; sed hæc dependentia datur etiam inter unum, & alterum medium; siquidem actus liber meritorius dependet à prima vocatione; justificatio ab actu libero meritorio; perseverantia in gratia à justificatione; consecutio gloriæ ab ipsa perseverantia, quod significavit D. Aug. loco citato, quatenus dixit, Deum velle talem vocationem dare, quia vult dare fidem; ergo &c.

632. Probatur secundò, quia ut media inserviunt ad finem, ita intenduntur; sed inserviunt ad finem per prius, & posterius, cum alia sint fini propinquiora, & alia remotiora; nam gloriæ propinquior est gratia finalis, deinde justificatio, postea actus liber meritorius, & tandem vocatio; ideoque in ordine executionis incipitur à prima vocatione usque ad gloriæ ut finem; ergo eodem ordine, quo sunt propinquiora, intenduntur, sicque per prius, & posterius. Confirmatur primò ex illo ad Rom. 8. 30. ibi: Quos autem prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit, illos & glorificavit: ubi prædicta media significavit per prius, & posterius in ordine ad finem. Secundò in Angelis bonis, nam quia à Deo sunt electi ad tantam gloriam, idè ab eo ordinati sunt, ut in tota via tantam haberent gratiam, & ut hanc haberent, elicerent tales, ac tales actus meritorios, & ut hos elicerent, acciperent talem, ac talem modum illuminationis, ac inspirationis; ergo inter ipsa media fuit ordo prioritatis.

633. Obijcies 1. Media illa ita sunt inter se connexa, ut mutuum habeant dependentiam; sed ubi hæc datur, unico & eodem actu res amantur; ergo sic amantur illa media; consequenterque nullus datur ordo prioritatis, & posterioritatis inter decreta divina. Respondeo 1. negando majorem; licet enim in ordine intentionis medium remotius pendeat à propinquiore, non idè hoc pendet ab illo in eodem ordine, v. g. si prima vocatio idè fuit electa, quia fuit intentio justificatio; non tamen è contra idè fuit intentio justificatio, quia fuit electa prima vocatio: undè si postea in ordine executionis justificatio jam pendet à prima vocatione, parum refert, quia est in diverso genere. Addo neque in ordine executionis ipsam justificationem pendere per se ab hac numero prima vocatione, sed per accedens; siquidem eadem poterat haberi ab hac, aut ab illa primà vocatione.

634. Respondeo secundò, data majori, negando minorem; neque enim mutua connexio, aut dependentia duorum objectorum officit multitudinè, & prioritati actuum voluntatis; nam licet tunc volitio formalis unius sit volitio virtualis alterius, & indirecta, hoc non tollit, quominus dari possit alia ejus volitio formalis, & directa diversa, & posterior. Patet in intentione finis, & formali electione medii unici, in quibus datur illa diversitas, & prioritas; cum tamen detur similis con-

nexio, & dependentia, & illa formalis intentio finis sit etiam volitio virtualis, & indirecta talis medii.

Obijcies 2. Deus prius nobis elegit gratias congruas, quam actus liberos ab illis dependentes; alioqui offenderetur libertas; sed actus liberi propius accedunt ad gloriam; siquidem sunt dispositiones ad gratiam, & meritorii ipsius gloriæ; ergo jam non prius eligitur medium propinquius fini, quam remotius. Respondeo primò negando majorem, ad cuius probationem dicimus minime offendi libertatem expressa prædefinitione actuum liberorum, supposita Scientiâ Mediâ, ut infra videbimus; & aliunde connaturalius est, quando nullum datur inconveniens, quod operans propter finem prius intendat, ut Deus intendit, medium propinquius ipsi; nam sicut hoc pendet à fine, ita etiam ab eo pendet medium remotius in ordine intentionis; cum autem in ordine executionis medium remotius sit connaturaliter prius; in ordine intentionis est etiam connaturaliter posterius.

Respondeo secundò data majori, & minori, negando consequentiam; ex illis enim solum sequitur prius esse eligenda auxilia efficacia, quam actus liberos propter illam specialem rationem, nempe quod offenderetur libertas: at verò cum in aliis mediis non militet ipsa ratio, neque detur illud inconveniens, idè in illis dicendum est prius esse eligenda media propinquiora, quam remotiora ob supra dictam dependentiam.

Difficultas 3. Utrum electio illa mediorum fuerit in particulari, certa, & determinata, non autem in confuso, indeterminatè, ac disjunctivè? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. n. 5. D. Greg. Magn. lib. 12. Moral. cap. 1. D. Aug. D. Fulgent. Concil. Valent. cap. 3. quos citat, & sequitur P. Vafq. hic d. 87. cap. 1. n. 8. & d. 99. cap. 5. n. 33. Probatur primò, quia Deo tribuendus est perfectior modus operandi; sed modus operandi circa singula media in particulari certè, ac determinatè est perfectior, quam modus operandi circa aliqua in confuso, indeterminatè, ac disjunctivè, nempe dicens, si hoc medium non habuerit effectum, eligam aliud, aut aliud, si hoc effectum non habuerit; sic enim solum operatur, qui ignorat cujusnam efficaciæ sit primum medium, quam ignorantiam non debemus Deo tribuere; ergo neque illi tribuendus est talis modus operandi.

Probatur secundò, quia Deus ita voluit operari ab æterno, ut operatur in tempore; alioqui haberet in tempore novam voluntatem, quam non habuisset ab æterno; consequenterque mutaretur; sed Deus in tempore vult dare media in particulari certa, & determinata; ergo sic ea intendit, & voluit ab æterno; alioqui aliter intenderet, & aliter exequeretur. Confirmatur, quia electio mediorum ita sequitur ex efficaci intentione finis, ut assecutio ipsius finis sit omnino infallibilis; aliter non esset efficaciter intentus; sed non sic infallibiliter assequeretur, si electio mediorum solum esset in confuso, vaga, & indeterminata; siquidem, cum unum, sicut & alia media frustrari possent, solum haberet certitudinem ex multitudine, & quasi vicissitudine mediorum, sicque merè contingenter assequeretur; ergo &c.

Oppones 1. D. Thom. q. 6. de Verit. art. 3. indicat, certitudinem prædestinationis consistere in eo, quod Deus præparet tot media, ut prædestinatus, aut non cadat, aut si ceciderit, resurgat; ergo non ei præparat certum, & determinatum medium, sed unum,

unum, aut alterum indeterminatè, quousque tandem aliquod habeat effectum. Respondeo cum P. Soar. cit. D. Thom. non asserere, quod Deus elegerit media in confuso, & indeterminatè, sed tantum quod pro servanda nostra libertate, aliavè ob motiva, quæ Deus ipse scit, elegerit prædestinationis media inefficacia, & in eorum defectu eis præparaverit alia etiam inefficacia, ac tandem efficacia, omnia tamen in particulari, certa, ac determinata, cognoscendo omnem eorum effectum, nè dicamus casu, & fortuito operari.

640. Oppones 2. Si Deus nobis elegerit medium certum, ac determinatum, impediret nostram libertatem, cum non possemus aliud, nisi hoc eligere; sed hoc implicat; ergo &c. Respondeo negando majorem: talis enim electio fieret, aut ante, aut post prævisum nostrum consensum absolutum: si ante, salvatur libertas propter Scientiam Mediam, quam supponit, & præparationem concursus indifferentis: si post, nullum est inconveniens, quod aliquo modo offendatur libertas; siquidem hujusmodi necessitas est tantum sublequens, quæ non tollit libertatem antecedentem. De hoc tamen infra.

SECTIO XXX.

Virum Deus media Prædestinationis prædefiniverit, & qualia?

641.

ADVERTES prædefinitionem, de qua hic sermo est, accipiendam esse per modum intentionis, sive actus efficaciter intendentis suum effectum, non autem per modum alicujus qualitatæ physice prædeterminantis; siquidem hæc impediret, & omnino tolleretur libertatem creatam, ut jam alibi diximus in Philosophia tom. 2. tract. 2. d. 5. à n. 129 & fortasse alio in loco dicemus. Unde prædefinitio, de qua in præsentī, importat decretum Dei liberum, per quod ab æterno statuit efficaciter, ut aliquid extra se ipsum fieret in tempore. Particula præ dicit antecedentiam, non solum illam, quæ esse futurum antecedit ab æterno existentiam temporaneam, sed etiam illam, quæ res antecedit suum esse futurum absolutum, & ejus præscientiam divinam absolutam in æternitate; sicque in præsentī inquirimus, An Deus decreverit media necessaria ad salutem, atque eorum esse futurum absolutum videret, & ipsa illud haberent? Cum tamen hujusmodi media, prout supra diximus, alia à solo Deo, & alia à Deo simul & à nobis dependeant, quid à nobis tenendum, duabus sequentibus conclusionibus resolvemus: Sit igitur:

642. Conclusio 1. Utrum Deus ab æterno prædefinierit efficaciter media illa prædestinationis, quæ ab eo solo dependent, & fiunt? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. n. 3. P. Arriaga de prædest. d. 32. sect. 3. n. 25. Probatur, quia hæc media non dependent, ut supponimus, neque à merito, neque à dispositione nostra, sed totaliter à solo Deo; ergo poterit ille sine ulla repugnantia quando, & quomodo voluerit prædefinire; ac proinde ab æterno ante eorum esse absolutum, & nostrum liberum arbitrium. Confirmatur, quia cum hujusmodi media sint effectus Dei ad extra, debuit Deus ab æterno ad illos se determinare; alioqui maneret circa illos suspensus, & indeterminatus, dareturque in Deo suspensio actus; sed Deus non se

determinat, nisi per voluntatem efficacem, quæ cum antecedit esse absolutum rei, non potest non esse ejus prædefinitio; ergo &c.

Adverte de his mediis, quæ à solo Deo pendunt nullam esse difficultatem, ut ait P. Soar. cit. sed totam versari circa media, quæ pendunt à nostro libero arbitrio, quales sunt ordinariò actus liberi boni, qui cum sint in duplici differentia; alii enim sunt ita boni, ut sint omnino independentes à peccato; alii verò ita sunt boni, ut illud essentialiter supponant, de primis in præsentī, de aliis autem in sequenti sectione dicendum: Sit igitur.

644. Conclusio 2. Utrum Deus prædefinierit actus bonos liberos independentes à peccato antecedenter ad nostrum consensum liberum absolute prævisum, & ante eorum esse absolutum? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. n. 10. ubi citat D. Aug. lib. de prædest. sanctor. cap. 10. & lib. de bono persever. cap. 9. & D. Thom. 1. p. q. 23. & 1. 2. tenent etiam P. Amicus de prædest. d. 14. sect. 5. n. 150. P. Arrub. P. Tanner. & alii. Probatur primò ex illo ad Ephes. 2. 10. ibi: *Creati in Christo JESU in operibus bonis, quæ præparavit Deus, ut in illis ambulemus.* Ad quæ verba D. Aug. lib. de prædest. sanctor. cap. 10. Quod ait Apostolus, inquit, *Creati in Christo JESU in operibus bonis, gratia est; quod autem sequitur, quæ præparavit Deus, ut in eis ambulemus, prædestinatio est.* Et D. Fulgent. lib. 1. ad Monim. Bona opera nostra, ait, *Paulus à Domino asserit præparata, hoc est, in prædestinatione disposita.* Et infra: *Sicut præparata est per prædestinationem voluntas à Domino, quæ bonum velimus, sic etiam bona opera præparavit Deus, ut in eis ambulemus.* Et D. Prosper. lib. 2. de Vocat. gent. cap. 35. alia 10. Deus, ait *his, quos eligit sine meritis, dat unde orrentur & meritis.* Idem habet D. Thom. ad eadem verba Apostoli, ex quibus, & Sanctorum Patrum expositionibus adductis satis constat, Deum electis prædefinire, (quod idem est ac præparare,) actus bonos supernaturales non supponentes peccatum antecedenter ad eorum consensum liberum, & ipsorum actuum esse absolute prævisum; ergo &c.

645. Probatur secundò rationibus: Prima, quia talis prædefinitio est valde consentanea perfectioni Providentiæ Divinæ, & amoris speciali, quo Deus prosequitur suos electos, & aliunde non lædit eorum libertatem, ut patet ex dictis de electione efficaci ad gloriam ante eorum merita absolute prævisa; ergo admittenda est in Deo. Confirmatur, quia ut se habuit Voluntas Divina ad nostram salutem, ita se habuit ad media requisita ad illam; nam ubi nulla reperitur repugnantia, proportionari debent voluntas finis, & voluntas mediorum; sed Voluntas Divina prædefinivit nostram salutem ante nostram liberam determinationem, & ejus esse absolutum prævisum; ergo sic etiam prædefinivit media omnia ad illam requisita; cum in hoc nulla appareat manifesta repugnantia.

646. Secunda, quia Deus, ut constat ex conclusione proximè apposita, & ipsi Adversarii concedunt, prædefinivit nobis auxilia congrua; sed de lege ordinaria non potuit sic prædefinire, quin etiam prædefiniret bona opera; siquidem hæc habent rationem finis, & illa habent rationem mediorum; prius autem intenditur finis, quam medium, quod cum in executione sit prius, debet esse in intentione posterius; ergo etiam illa prædefinivit. Confirmatur, quia ut supra diximus, qui intendit efficaciter aliquem finem, prius intendit medium propinquius ipsi fini, quam remotius; sed Deus ut finem intendit electis efficaciter salutem, cui sunt